

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Εργαστήριο Μικροϋπολογιστών

3^η Εργαστηριακή Άσκηση

Ονοματεπώνυμο: **Μπέτζελος Χρήστος, Γιαννιός Γεώργιος-Ταξιάρχης**

Α.Μ. : **031 16 067, 031 16 156**

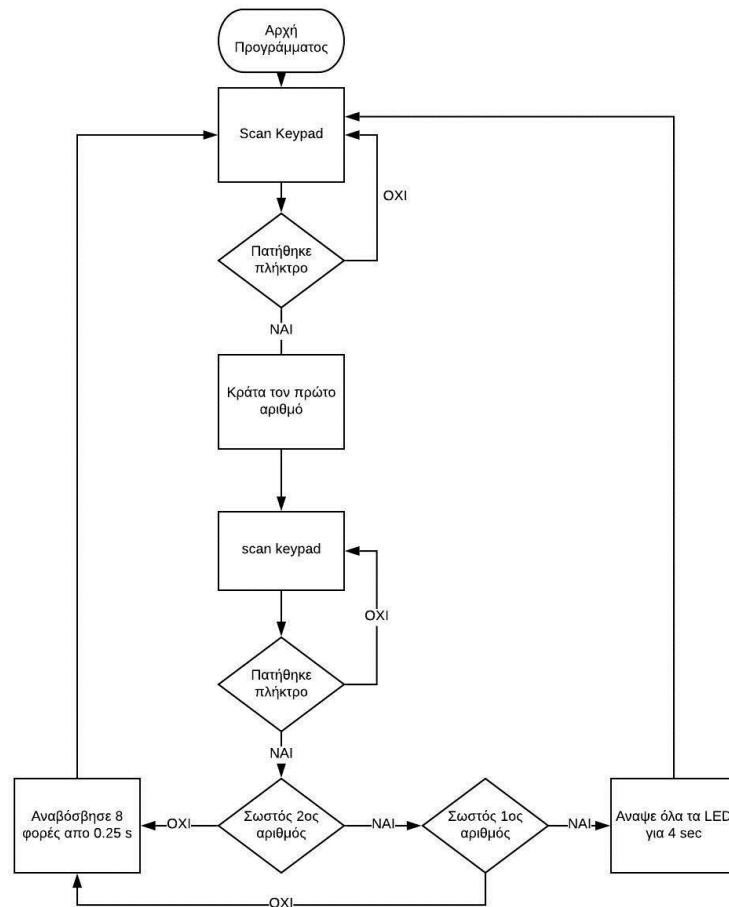
Ομάδα : **A 16**

Εξάμηνο: **7^ο**

1^η Άσκηση

Γράψαμε ένα πρόγραμμα «ηλεκτρονικής κλειδαριάς» το οποίο ανάβει όλα τα leds PB0-7 για 4 sec συνολικά, μόνο όταν πατηθούν στη σειρά τα δύο πλήκτρα στο keypad 4×4 που αντιστοιχούν στο διψήφιο αριθμό της ομάδας μας (16). Αν δεν έχουν δοθεί οι δύο σωστοί αριθμοί αναβοσβήνει (χρόνος ~0.25 sec αναμμένο και ~0.25 sec σβησμένο) τα leds PB0-7 επίσης για 4 sec. Ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα για το οποίο θα μείνει πατημένο ένα πλήκτρο, το πρόγραμμά θεωρεί ότι πατήθηκε μόνο μια φορά. Μετά το πάτημα δύο αριθμών το πρόγραμμα δεν δέχεται για 4 sec άλλον αριθμό. Το πρόγραμμα αυτό είναι συνεχόμενης λειτουργίας. Παρακάτω δίδεται το διάγραμμα ροής και το πρόγραμμα σε assembly και σε C. Επίσης όλες οι ρουτίνες δίνονται σε μορφή συνάρτησης C για να αξιοποιηθούν από το πρόγραμμα σε C.

Διάγραμμα ροής

Πρόγραμμα σε assembly

```
#include "m16def.inc"
.DSEG
    _tmp_: .byte 2
.CSEG
reset:
    ;Αρχικοποίηση δείκτη στοίβας
    ldi r24 , low(RAMEND)
    out SPL , r24
    ldi r24 , high(RAMEND)
    out SPH , r24

    ser r24
    out DDRB, r24          ;PORTB έξοδος

;Θέτουμε ως έξοδο τα 4 MSB του PORTC για το keypad
    ldi r24 , (1 << PC7) | (1 << PC6) | (1 << PC5) | (1 << PC4)
    out DDRC ,r24
first_key:
    ldi r24,0x05           ;5ms σπινθηρισμού
    rcall scan_keypad_rising_edge
    rcall keypad_to_ascii
    cpi r24,0x00           ;Αν είναι μηδέν τότε δεν πατήθηκε τίποτα και
    breq first_key         ;ξαναπήγαμε στο first_key
    mov r28, r24           ;Αποθήκευσε προσωρινά στον r28
```

```

second_key:
    ldi r24,0x05          ;5ms σπινθηρισμού
    rcall scan_keypad_rising_edge
    rcall keypad_to_ascii
    cpi r24,0x00          ;Αν είναι μηδέν τότε δεν πατήθηκε τίποτα και
    breq second_key       ;ξαναπήγαινε στο second_key
    ldi r16,8              ;Φόρτιση μετρητή άναψε/σβήσε
    cpi r24,'6'           ;Σύγκρινε τον 2ο αριθμό εισόδου με της ομάδας
    brne wrong            ;Αν δεν είναι ίσοι πήγαινε στο wrong
    cpi r28,'1'           ;Σύγκρινε τον 1ο αριθμό εισόδου με της ομάδας
    brne wrong            ;Αν δεν είναι ίσοι πήγαινε στο wrong

alright:
    ldi r26, 0xFF
    out PORTB, r26        ;Αναμνα όλων των LED
    ldi r24, low(4000) ;delay 4sec
    ldi r25, high(4000)
    rcall wait_msec
    ldi r26, 0x00
    out PORTB, r26        ;Σβήνουν όλα τα LED και
    rjmp reset            ;ξαναπηγαίνουμε στην αρχή να πάρουμε νέα είσοδο

wrong:
    ldi r26, 0xFF
    out PORTB, r26        ;Αναμνα όλων των LED για 0.25 sec
    ldi r24, low(250)     ;delay 0.25sec
    ldi r25, high(250)
    rcall wait_msec
    ldi r26, 0x00
    out PORTB, r26        ;Σβήσιμο όλων των LED για 0.25 sec
    ldi r24, low(250)
    ldi r25, high(250)
    rcall wait_msec
    dec r16
    breq reset            ;Όταν γίνει αυτό 8 φορές (4sec)
    rjmp wrong            ;επιστρέφουμε στην αρχή να πάρουμε νέα είσοδο

keypad_to_ascii::λογικό '1' στις θέσεις του καταχωρητή r26 δηλώνουν
movw r26 ,r24 ;τα παρακάτω σύμβολα και αριθμούς
    ldi r24 , '*'
    sbrc r26 ,0
    ret
    ldi r24 , '0'
    sbrc r26 ,1
    ret
    ldi r24 , '#'
    sbrc r26 ,2
    ret
    ldi r24 , 'D'
    sbrc r26 ,3 ;αν δεν είναι '1' παρακάμπτει την ret, αλλιώς (αν είναι '1')
    ret ;επιστρέφει με τον καταχωρητή r24 την ASCII τιμή του D.
    ldi r24 , '7'
    sbrc r26 ,4
    ret
    ldi r24 , '8'
    sbrc r26 ,5
    ret
    ldi r24 , '9'
    sbrc r26 ,6
    ret

```

```

ldi r24 , 'C'
sbrc r26 , 7
ret
ldi r24 , '4' ;λογικό '1' στις θέσεις του καταχωρητή r27 δηλώνουν
sbrc r27 , 0 ;τα παρακάτω σύμβολα και αριθμούς
ret
ldi r24 , '5'
sbrc r27 , 1
ret
ldi r24 , '6'
sbrc r27 , 2
ret
ldi r24 , 'B'
sbrc r27 , 3
ret
ldi r24 , '1'
sbrc r27 , 4
ret
ldi r24 , '2'
sbrc r27 , 5
ret
ldi r24 , '3'
sbrc r27 , 6
ret
ldi r24 , 'A'
sbrc r27 , 7
ret
clr r24 ;αν δεν πατήθηκε τίποτα επιστρέφει μηδέν
ret

```

scan_keypad_rising_edge:

```

mov r22 , r24
rcall scan_keypad
push r24
push r25
mov r24 , r22
ldi r25 , 0
rcall wait_msec
rcall scan_keypad
pop r23
pop r22
and r24 , r22
and r25 , r23
ldi r26 , low(_tmp_)
ldi r27 , high(_tmp_)
ld r23 , X+
ld r22 , X
st X , r24
st -X , r25
com r23
com r22
and r24 , r22
and r25 , r23
ret

```

;Ρουτίνα ελέγχου όλου του πληκτρολογίου

scan_keypad:

```

ldi r24 , 0x01 ; έλεγξε την πρώτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
swap r24 ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα
mov r27 , r24 ; στα 4 msb του r27

```

```

ldi r24 ,0x02 ; έλεγξε τη δεύτερη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
add r27 , r24 ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα στα 4 lsb του r27
ldi r24 , 0x03 ; έλεγξε την τρίτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
swap r24 ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα
mov r26 , r24 ; στα 4 msb του r26
ldi r24 ,0x04 ; έλεγξε την τέταρτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
add r26 , r24 ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα στα 4 lsb του r26
movw r24 , r26 ; μετέφερε το αποτέλεσμα στους καταχωρητές r25:r24
ret

```

;Ρουτίνα ελέγχου μιας γραμμής του πληκτρολογίου

scan_row:

```
ldi r25 , 0x08 ; αρχικοποίηση με '0000 1000'
```

back_:

```
lsl r25 ; αριστερή ολίσθηση του '1' τόσες θέσεις
```

```
dec r24 ; όσος είναι ο αριθμός της γραμμής
```

```
brne back_
```

```
out PORTC , r25; η αντίστοιχη γραμμή τίθεται στο λογικό '1'
```

```
nop ; καθυστέρηση για να προλάβει να γίνει η αλλαγή κατάστασης
```

```
nop
```

```
in r24 , PINC ; επιστρέφουν οι θέσεις (στήλες) των διακοπών που είναι πιεσμένοι
```

```
andi r24 ,0x0f ; απομονώνονται τα 4 LSB όπου τα '1' δείχνουν που είναι πατημένοι
```

```
ret ; οι διακόπτες.
```

;Ρουτίνες χρονοκαθυστέρησης

wait_msec:

```
push r24
```

```
push r25
```

```
ldi r24 , low(998)
```

```
ldi r25 , high(998)
```

```
rcall wait_usec
```

```
pop r25
```

```
pop r24
```

```
sbiw r24 , 1
```

```
brne wait_msec
```

```
ret
```

wait_usec:

```
sbiw r24 ,1
```

```
nop
```

```
nop
```

```
nop
```

```
nop
```

```
brne wait_usec
```

```
ret
```

Πρόγραμμα σε C

```
#define F_CPU 8000000UL
#include <avr/io.h>
#include <util/delay.h>

char scan_row(int);
void scan_keypad(char *);
void scan_keypad_rising_edge(char*, char*);
char keypad_to_ascii(char *);

void main(void)
{
    SP = RAMEND;
    char prev[2],next[2],c,pressed[2];
    DDRB=0xFF; // Initiating PORT B as output

    while(1)
    {
        DDRC=(1<<PC7)|(1<<PC6)|(1<<PC5)|(1<<PC4); // Initiating PORT C4-C7 as output
        scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        while((c=keypad_to_ascii(next))=='@')
        {
            scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        }
        pressed[0]=c;

        scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        while((c=keypad_to_ascii(next))=='@')
        {
            scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        }
        pressed[1]=c;
        if((pressed[0]=='1') && (pressed[1]=='6'))
        {
            PORTB=0xFF;
            _delay_ms(4000);
            PORTB=0x00;
        }
        else {
            for(int i=0; i<8; i++){
                PORTB=0xFF;
                _delay_ms(250);
                PORTB=0x00;
                _delay_ms(250);
            }
        }
    }
}

char scan_row(int row){
    char x=0x08,a;
    x=x<<row;
    PORTC =x;
    _delay_us(1);
    a=PINC & 0x0F;
    return a;
}

void scan_keypad(char next_st[2])
{
    next_st[0]=0x00;
```

```

    next_st[1]=0x00;

    char line=scan_row(1) & 0x0f;
    char temp = line<<4;
    next_st[0]=temp;

    line=scan_row(2) & 0x0f;
    next_st[0]=next_st[0]|line;

    line=scan_row(3) & 0x0f;
    temp = line<<4;
    next_st[1]=temp;

    line=scan_row(4) & 0x0f;
    next_st[1]=next_st[1]|line;
    return;
}
void scan_keypad_rising_edge(char prev_st[2], char next_st[2]) {

    scan_keypad(next_st);
    char temp[2];

    temp[0] = next_st[0];
    temp[1] = next_st[1];
    _delay_ms(15);

    scan_keypad(next_st);

    next_st[0] = next_st[0] & temp[0];
    next_st[1] = next_st[1] & temp[1];

    temp[0] = ~prev_st[0];
    temp[1] = ~prev_st[1];

    prev_st[0] = next_st[0];
    prev_st[1] = next_st[1];

    next_st[0] = next_st[0] & temp[0];
    next_st[1] = next_st[1] & temp[1];
    return;
}
char keypad_to_ascii(char * keys)
{
    if ((keys[1]&0x01)==0x01) return '*';
    if ((keys[1]&0x02)==0x02) return '0';
    if ((keys[1]&0x04)==0x04) return '#';
    if ((keys[1]&0x08)==0x08) return 'D';
    if ((keys[1]&0x10)==0x10) return '7';
    if ((keys[1]&0x20)==0x20) return '8';
    if ((keys[1]&0x40)==0x40) return '9';
    if ((keys[1]&0x80)==0x80) return 'C';
    if ((keys[0]&0x01)==0x01) return '4';
    if ((keys[0]&0x02)==0x02) return '5';
    if ((keys[0]&0x04)==0x04) return '6';
    if ((keys[0]&0x08)==0x08) return 'B';
    if ((keys[0]&0x10)==0x10) return '1';
    if ((keys[0]&0x20)==0x20) return '2';
    if ((keys[0]&0x40)==0x40) return '3';
    if ((keys[0]&0x80)==0x80) return 'A';
    return '@';
}

```

2^η Άσκηση

Γράψαμε πρόγραμμα σε assembly και C που απεικονίζει στο LCD display διψήφιο δεκαεξαδικό αριθμό (υποθέτουμε ότι είναι σε συμπλήρωμα ως προς 2) που δίνεται από το keypad 4x4 με την χρήση της ρουτίνα keypad_to_hex. Ο αριθμός μετατρέπεται σε δεκαδική μορφή τριών ψηφίων με το πρόσημο (δηλαδή αν από το πληκτρολόγιο δοθεί π.χ. ο αριθμός 6E, τότε ξεκινώντας από την πάνω αριστερή θέση του display εμφανίζεται «6E=+110» ενώ αν δοθεί ο αριθμός 80 εμφανίζεται το «80=- 128»). Η διαδικασία είναι συνεχόμενη. Έγινε μετατροπή στην ρουτίνα keypad_to_ascii ώστε να αναγνωρίζει το '#' ως 'F' και το '*' ως 'E' και να μπορεί το πληκτρολόγιο να χρησιμοποιηθεί ως δεκαεξαδικό. Η νέα ρουτίνα keypad_to_hex επιστρέφει την δεκαεξαδική τιμή των πλήκτρων συμπεριλαμβανομένων των '#' και '*' που θα θεωρούνται πλέον ως 'F' και 'E' αντίστοιχα. Όλες οι ρουτίνες δίνονται σε μορφή συνάρτησης C για να αξιοποιηθούν από το πρόγραμμα σε C. Ακολουθήσαμε το διάγραμμα ροής που μας δόθηκε για τη μετατροπή ενός προσημασμένου δυαδικού αριθμού σε BCD μορφή.

Πρόγραμμα σε assembly

```
#include "m16def.inc"
.DSEG
    _tmp_: .byte 2
.CSEG
reset:
    ;Αρχικοποίηση δείκτη στοίβας
    ldi r24 , low(RAMEND)
    out SPL , r24
    ldi r24 , high(RAMEND)
    out SPH , r24

    ldi r24, 0xfc          ;αρχικοποίηση PORTD που συνδέεται
    out DDRD, r24         ;η οθόνη ως έξοδος

;Θέτουμε ως έξοδο τα 4 MSB του PORTC
    ldi r24 , (1 << PC7) | (1 << PC6) | (1 << PC5) | (1 << PC4)
    out DDRC ,r24

first_key:
    ldi r24,0x05           ;5ms σπινθηρισμού
    rcall scan_keypad_rising_edge
    rcall keypad_to_hex
    cpi r24,0x10           ;αν είναι 0x10 τότε δεν πατήθηκε τίποτα και
    breq first_key         ;ξεναπήγαινε στο first_key
    andi r24,0x0F          ;απομώνωσε τα LSB
    mov r17,r24            ;r17=1ο ψηφίο
    swap r24               ;LSB -> MSB
    mov r16, r24           ;αποθήκευσε προσωρινά στον r16

second_key:
    ldi r24,0x05           ;5ms σπινθηρισμού
    rcall scan_keypad_rising_edge
    rcall keypad_to_hex
    cpi r24,0x10           ;αν είναι 0x10 τότε δεν πατήθηκε τίποτα και
    breq second_key        ;ξεναπήγαινε στο second_key
    andi r24,0x0F          ;απομώνωσε τα LSB
```



```

mov r18,r24          ;r18=2ο ψηφίο
add r24,r16          ;πρόσθεσε τον προηγούμενο αριθμό
;Έλεγχος μηδενός
cpi r24,0x00
brne sign

zero:
rcall lcd_init
ldi r24, '0'
rcall lcd_data
ldi r24, '0'
rcall lcd_data
ldi r24, '='
rcall lcd_data
ldi r24, '0'
rcall lcd_data
rjmp reset

;Έλεγχος προσήμου
sign:
sbrs r24,7           ;Αν r24(7)=1 έχουμε αρνητικό αριθμό
rjmp positive

negative:            ;Βρίσκουμε το μέτρο του αρνητικού αριθμού
ldi r29,'-'
andi r24,0x7F
ldi r25,0x80
sub r25,r24
mov r24,r25
rjmp bcd

positive:
ldi r29,'+'

bcd:
cpi r24,0x64         ;Σύγκριση μέτρου με το 100
brcc ekat            ;Αν είναι >= 100 πήγαψε στο ekat
ldi r28,'0'          ;Εκατοντάδες (r28) = 0
rjmp deci

ekat:
ldi r28,'1'          ;Εκατοντάδες (r28) = 1
subi r24,0x64

deci:
ldi r27,0x00         ;Αρχικοποίηση δεκάδων (r27) στο 0
cpi r24,0x0A         ;Σύγκριση μέτρου με το 10
brcc mon             ;Αν είναι >= 10 πήγαψε στο mon
rjmp end

mon:
inc r27
subi r24,0x0A
cpi r24,0x0A         ;Σύγκριση μέτρου με το 10
brcc mon             ;Αν είναι >= 10 πήγαψε στο mon

end:
ldi r16,0x30
add r27,r16          ;Μετατροπή σε ascii
add r24,r16          ;Μετατροπή σε ascii
mov r26,r24          ;Μετατροπή σε ascii

```

```

    add r17,r16          ;Μετατροπή σε ascii
    add r18,r16          ;Μετατροπή σε ascii
    cpi r17,0x3A
    brcc greater1
    cpi r18,0x3A
    brcc greater2
    rjmp lcd

greater1:
    ldi r16,0x07
    add r17, r16
    cpi r18,0x3A
    brcc greater2
    rjmp lcd

greater2:
    ldi r16,0x07
    add r18, r16

;Οπότε τελικά έχουμε στον r29:πρόσημο, r28:ekat, r27:dec, r26:μον και αρχικός διψήφιος στους
r17-r18
lcd:
rcall lcd_init          ;Αρχικοποίηση οθόνης
mov r24, r17
rcall lcd_data          ;Εμφάνιση 1ου ψηφίου
mov r24, r18
rcall lcd_data          ;Εμφάνιση 2ου ψηφίου
ldi r24, '='
rcall lcd_data          ;Εμφάνιση του ίσου
mov r24, r29
rcall lcd_data          ;Εμφάνιση προσήμου
rcall lcd_data          ;στην οθόνη

cpi r28,'0'              ;Αν ekat!=0
brne triple              ;πήγαινε στο triple

double:
    cpi r27,'0'          ;Αν dec==0
    breq single          ;πήγαινε στο single
    mov r24, r27
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε δεκάδες
    mov r24, r26
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε μονάδες
    rjmp reset

single:
    mov r24, r26
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε μονάδες
    rjmp reset

triple:
    mov r24, r28
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε εκατοντάδες
    mov r24, r27
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε δεκάδες
    mov r24, r26
    rcall lcd_data        ;Τύπωσε μονάδες
    rjmp reset

;ρουτίνα αντιστοίχισης διακοπών σε hex
keypad_to_hex:

```

```

movw r26 ,r24
ldi r24 ,0x0E
sbrc r26 ,0
ret
ldi r24 ,0x00
sbrc r26 ,1
ret
ldi r24 ,0x0F
sbrc r26 ,2
ret
ldi r24 ,0x0D
sbrc r26 ,3
ret
ldi r24 ,0x07
sbrc r26 ,4
ret
ldi r24 ,0x08
sbrc r26 ,5
ret
ldi r24 ,0x09
sbrc r26 ,6
ret
ldi r24 ,0x0C
sbrc r26 ,7
ret
ldi r24 ,0x04
sbrc r27 ,0
ret
ldi r24 ,0x05
sbrc r27 ,1
ret
ldi r24 ,0x06
sbrc r27 ,2
ret
ldi r24 ,0x0B
sbrc r27 ,3
ret
ldi r24 ,0x01
sbrc r27 ,4
ret
ldi r24 ,0x02
sbrc r27 ,5
ret
ldi r24 ,0x03
sbrc r27 ,6
ret
ldi r24 ,0x0A
sbrc r27 ,7
ret
ldi r24, 0x10      ;Αν δεν πατήθηκε τίποτα φόρτωσε το 0x010
ret

```

scan_keypad_rising_edge:

```

mov r22 ,r24
rcall scan_keypad
push r24
push r25
mov r24 ,r22
ldi r25 ,0
rcall wait_msec
rcall scan_keypad

```

```

pop r23
pop r22
and r24 ,r22
and r25 ,r23
ldi r26 ,low(_tmp_)
ldi r27 ,high(_tmp_)
ld r23 ,X+
ld r22 ,X
st X ,r24
st -X ,r25
com r23
com r22
and r24 ,r22
and r25 ,r23
ret

```

;Ρουτίνα ελέγχου όλου του πληκτρολογίου

scan_keypad:

```

ldi r24 , 0x01          ; έλεγξε την πρώτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
swap r24                ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα
mov r27 , r24           ; στα 4 msb του r27
ldi r24 ,0x02 ; έλεγξε τη δεύτερη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
add r27 , r24           ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα στα 4 lsb του r27
ldi r24 , 0x03 ; έλεγξε την τρίτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
swap r24                ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα
mov r26 , r24           ; στα 4 msb του r26
ldi r24 ,0x04          ; έλεγξε την τέταρτη γραμμή του πληκτρολογίου
rcall scan_row
add r26 , r24           ; αποθήκευσε το αποτέλεσμα στα 4 lsb του r26
movw r24 , r26 ; μετέφερε το αποτέλεσμα στους καταχωρητές r25:r24
ret

```

;Ρουτίνα ελέγχου μιας γραμμής του πληκτρολογίου

scan_row:

```

ldi r25 , 0x08          ; αρχικοποίηση με '0000 1000'
back_:
lsl r25                 ; αριστερή ολίσθηση του '1' τόσες θέσεις
dec r24                 ; όσος είναι ο αριθμός της γραμμής
brne back_
out PORTC , r25; η αντίστοιχη γραμμή τίθεται στο λογικό '1'
nop                     ; καθυστέρηση για να προλάβει να γίνει η αλλαγή κατάστασης
nop
in r24 , PINC           ; επιστρέφουν οι θέσεις (στήλες) των διακοπών που είναι πιεσμένοι
andi r24 ,0x0f ; απομονώνονται τα 4 LSB όπου τα '1' δείχνουν που είναι πατημένοι
ret                     ; οι διακόπτες.

```

;ρουτίνα αρχικοποίησης και ρυθμίσεων LCD

lcd_init:

```

ldi r24 ,40
ldi r25 ,0
rcall wait_msec
ldi r24 ,0x30
out PORTD ,r24
sbi PORTD ,PD3
cbi PORTD ,PD3
ldi r24 ,39
ldi r25 ,0
rcall wait_usec

```

```

ldi r24 ,0x30
out PORTD ,r24
sbi PORTD ,PD3
cbi PORTD ,PD3
ldi r24 ,39
ldi r25 ,0
rcall wait_usec
ldi r24 ,0x20
out PORTD ,r24
sbi PORTD ,PD3
cbi PORTD ,PD3
ldi r24 ,39
ldi r25 ,0
rcall wait_usec
ldi r24 ,0x28
rcall lcd_command
ldi r24 ,0x0c
rcall lcd_command
ldi r24 ,0x01
rcall lcd_command
ldi r24 ,low(1530)
ldi r25 ,high(1530)
rcall wait_usec
ldi r24 ,0x06
rcall lcd_command
ret

```

;ρουτίνα αποστολής ενός byte δεδομένων στην LCD

```

lcd_data:
sbi PORTD ,PD2
rcall write_2_nibbles
ldi r24 ,43
ldi r25 ,0
rcall wait_usec
ret

```

;ρουτίνα αποστολής μιας εντολής στην LCD

```

lcd_command:
cbi PORTD ,PD2
rcall write_2_nibbles
ldi r24 ,39
ldi r25 ,0
rcall wait_usec
ret

```

;ρουτίνα αποστολής ενός byte στην LCD

```

write_2_nibbles:
push r24
in r25 ,PIND
andi r25 ,0x0f
andi r24 ,0xf0
add r24 ,r25
out PORTD ,r24
sbi PORTD ,PD3
cbi PORTD ,PD3
pop r24
swap r24
andi r24 ,0xf0
add r24 ,r25
out PORTD ,r24
sbi PORTD ,PD3

```

```

    cbi PORTD ,PD3
    ret
;Ποιτίνες χρονοκαθυστέρησης
wait_msec:
    push r24
    push r25
    ldi r24 , low(998)
    ldi r25 , high(998)
    rcall wait_usec
    pop r25
    pop r24
    sbiw r24 , 1
    brne wait_msec
    ret

wait_usec:
    sbiw r24 ,1
    nop
    nop
    nop
    nop
    brne wait_usec
    ret

```

Πρόγραμμα σε C

```

#define F_CPU 8000000UL
#include <avr/io.h>
#include <util/delay.h>

char scan_row(int);
void scan_keypad(char *);
void scan_keypad_rising_edge(char*, char*);
int keypad_to_hex(char *);

void lcd_init (void);
void write_2_nibbles(char);
void lcd_data(char);
void lcd_command(char);

void main(void)
{
    SP = RAMEND;
    char prev[2],next[2],c,pressed[2];
    DDRD=0xFC;
    while(1)
    {
        char sign,metro=0,ekat=0,dec=0,mon=0;
        DDRC=(1<<PC7)|(1<<PC6)|(1<<PC5)|(1<<PC4); // Initiating PORT C4-C7 as output
        scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        while((c=keypad_to_hex(next))==0x10)
        {
            scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        }
        pressed[0]=c & 0x0f;

        scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        while((c=keypad_to_hex(next))==0x10)
        {
            scan_keypad_rising_edge(prev,next);
        }
    }
}

```

```

    }

    pressed[1]=c & 0x0f;
    lcd_init();
    if(pressed[0]>=10){
        lcd_data(pressed[0]+0x37);
    }
    else
        lcd_data(pressed[0]+0x30);
    }
    if(pressed[1]>=10){
        lcd_data(pressed[1]+0x37);
    }
    else{
        lcd_data(pressed[1]+0x30);
    }
    lcd_data('=');
    c=(pressed[0]<<4)|pressed[1];
    if(c==0){
        lcd_data('0');
    }
    else{
        if(c>=0x80){
            sign='-';
            metro=(0x80-(c & 0x7f));
        }
        else{
            sign='+';
            metro=c;
        }
        if(metro>=100){
            ekat=1;
            metro=metro-100;
        }
        while(metro>=10){
            dec++;
            metro=metro-10;
        }
        mon=metro;
        lcd_data(sign);
        if(ekat==0){
            if(dec==0){
                lcd_data((mon & 0x0f)+0x30);
            }
            else{
                lcd_data((dec & 0x0f)+0x30);
                lcd_data((mon & 0x0f)+0x30);
            }
        }
        else{
            lcd_data((ekat & 0x0f)+0x30);
            lcd_data((dec & 0x0f)+0x30);
            lcd_data((mon & 0x0f)+0x30);
        }
    }
}

void write_2_nibbles(char x)
{
    char y=PIND & 0x0f;
    char x1=x & 0xf0;

```

```

        x1=x1+y;
        PORTD=x1;
        PORTD=PORTD | (1<<PD3);
        PORTD=PORTD & (0<<PD3);
        x=x<<4 | x>>4;
        x=x & 0xf0;
        PORTD=x+y;
        PORTD=PORTD | (1<<PD3);
        PORTD=PORTD & (0<<PD3);
    }

void lcd_data(char x)
{
    PORTD=PORTD | (1<<PD2);
    write_2_nibbles(x);
    _delay_us(43);
}

void lcd_command(char x)
{
    PORTD=PORTD | (0<<PD2);
    write_2_nibbles(x);
    _delay_us(43);
}

void lcd_init (void)
{
    _delay_ms(40);
    PORTD=0x30;
    PORTD=PORTD | (1<<PD3);
    PORTD=PORTD & (0<<PD3);
    _delay_us(39);
    PORTD=0x30;
    PORTD=PORTD | (1<<PD3);
    PORTD=PORTD & (0<<PD3);
    _delay_us(39);
    PORTD=0x20;
    PORTD=PORTD | (1<<PD3);
    PORTD=PORTD & (0<<PD3);
    _delay_us(39);
    lcd_command(0x28);
    lcd_command(0x0c);
    lcd_command(0x01);
    _delay_us(1530);
    lcd_command(0x06);
}

char scan_row(int row)
{
    char x=0x08,a;
    x=x<<row;
    PORTC =x;
    _delay_us(1);
    a=PINC & 0x0F;
    return a;
}

void scan_keypad(char next_st[2])
{
    next_st[0]=0x00;
    next_st[1]=0x00;

    char line=scan_row(1) & 0x0f;

```



```

        char temp = line<<4;
        next_st[0]=temp;
        line=scan_row(2) & 0x0f;
        next_st[0]=next_st[0]|line;

        line=scan_row(3) & 0x0f;
        temp = line<<4;
        next_st[1]=temp;

        line=scan_row(4) & 0x0f;
        next_st[1]=next_st[1]|line;

        return;
    }
    void scan_keypad_rising_edge(char prev_st[2], char next_st[2]) {

        scan_keypad(next_st);
        char temp[2];

        temp[0] = next_st[0];
        temp[1] = next_st[1];

        _delay_ms(15);

        scan_keypad(next_st);

        next_st[0] = next_st[0] & temp[0];
        next_st[1] = next_st[1] & temp[1];

        temp[0] = ~prev_st[0];
        temp[1] = ~prev_st[1];

        prev_st[0] = next_st[0];
        prev_st[1] = next_st[1];

        next_st[0] = next_st[0] & temp[0];
        next_st[1] = next_st[1] & temp[1];

        return;
    }
    int keypad_to_hex(char * keys)
    {
        if ((keys[1]&0x01)==0x01) return 0x0E;
        if ((keys[1]&0x02)==0x02) return 0x00;
        if ((keys[1]&0x04)==0x04) return 0x0F;
        if ((keys[1]&0x08)==0x08) return 0x0D;
        if ((keys[1]&0x10)==0x10) return 0x07;
        if ((keys[1]&0x20)==0x20) return 0x08;
        if ((keys[1]&0x40)==0x40) return 0x09;
        if ((keys[1]&0x80)==0x80) return 0x0C;
        if ((keys[0]&0x01)==0x01) return 0x04;
        if ((keys[0]&0x02)==0x02) return 0x05;
        if ((keys[0]&0x04)==0x04) return 0x06;
        if ((keys[0]&0x08)==0x08) return 0x0B;
        if ((keys[0]&0x10)==0x10) return 0x01;
        if ((keys[0]&0x20)==0x20) return 0x02;
        if ((keys[0]&0x40)==0x40) return 0x03;
        if ((keys[0]&0x80)==0x80) return 0x0A;
        return 0x10;
    }
}

```

3^η Άσκηση

Δημιουργήσαμε ένα ψηφιακό χρονόμετρο. Το πρόγραμμά μας (σε assembly και C) απεικονίζει στην οθόνη LCD το χρόνο στη μορφή:

Λεπτά : Δευτερόλεπτα

Τα λεπτά και τα δευτερόλεπτα απεικονίζονται με δύο δεκαδικά ψηφία (έχοντας δίπλα τους τις αντίστοιχες ενδείξεις MIN, SEC) και όταν το χρονόμετρο φτάνει την τιμή (59 MIN:59 SEC) θα πρέπει ξεκινάει πάλι από την αρχή. Το χρονόμετρο ξεκινά όταν πατάμε το πλήκτρο PB0 και όταν το αφήνουμε σταματάει και η ένδειξη παραμένει. Αν ξαναπατήσουμε το πλήκτρο PB0 συνεχίζει από το σημείο που έμεινε. Σταματά και μηδενίζεται όταν πατάμε το πλήκτρο PB7. Μεταξύ των δύο πλήκτρων θεωρούμε ότι PB7 έχει υψηλότερη προτεραιότητα. Κατά την έναρξη λειτουργίας εμφανίζεται στην οθόνη η ένδειξη: 00 MIN:00 SEC.

Πρόγραμμα σε assembly

```
#include "m16def.inc"

reset:
;Αρχικοποίηση δείκτη στοίβας
ldi r24 , low(RAMEND)
out SPL , r24
ldi r24 , high(RAMEND)
out SPH , r24

ldi r24,0xfc          ;αρχικοποίηση PORTD που συνδέεται
out DDRD, r24         ;η οθόνη ως έξοδος
clr r24
out DDRB,r24

;Αρχικοποίηση μετρητή
clear:
ldi r29, '0'          ;min_decades
ldi r28, '0'          ;min_monades
ldi r27, '0'          ;sec_decades
ldi r26, '0'          ;sec_monades

loopp:
rcall lcd_init        ;Αρχικοποίηση οθόνης
mov r24, r29
rcall lcd_data        ;Τύπωσε min_decades
mov r24, r28
rcall lcd_data        ;Τύπωσε min_monades
ldi r24, 'M'
rcall lcd_data        ;Τύπωσε το 'M'
ldi r24, 'I'
rcall lcd_data        ;Τύπωσε το 'I'
ldi r24, 'N'
rcall lcd_data        ;Τύπωσε το 'N'
ldi r24, ':'
rcall lcd_data        ;Τύπωσε το ':'
mov r24, r27
rcall lcd_data        ;Τύπωσε sec_decades
mov r24, r26
```

```

rcall lcd_data          ;Τύπωσε sec_monades
ldi r24, 'S'
rcall lcd_data          ;Τύπωσε το 'S'
ldi r24, 'E'
rcall lcd_data          ;Τύπωσε το 'E'
ldi r24, 'C'
rcall lcd_data          ;Τύπωσε το 'C'

ldi r24, low(1000)
ldi r25, high(1000)
rcall wait_msec         ;Καθυστέρησε 1sec

cpi r26, '9'
breq zero_sec
inc r26

stop_1:
sbic PINB,7             ;Αν πατηθεί το PB7, ξεκίνα τη μέτρηση απο
rjmp clear              ;την αρχή
;Όσο ο διακόπτης είναι 1
sbis PINB,0             ;συνέχισε τη μετρηση σου
rjmp stop_1
rjmp loopp

zero_sec:
cpi r27, '5'
breq one_minute
inc r27
ldi r26, '0'

stop_2:
sbic PINB,7             ;Αν πατηθεί το PB7, ξεκίνα τη μέτρηση απο
rjmp clear              ;την αρχή
;Όσο ο διακόπτης είναι 1
sbis PINB,0             ;συνέχισε τη μετρηση σου
rjmp stop_2
rjmp loopp

one_minute:
cpi r28, '9'
breq zero_min
inc r28
ldi r27, '0'
ldi r26, '0'

stop_3:
sbic PINB,7             ;Αν πατηθεί το PB7, ξεκίνα τη μέτρηση απο
rjmp clear              ;την αρχή
;Όσο ο διακόπτης είναι 1
sbis PINB,0             ;συνέχισε τη μετρηση σου
rjmp stop_3
rjmp loopp

zero_min:
cpi r29, '5'
breq one_hour
inc r29
ldi r28, '0'
ldi r27, '0'
ldi r26, '0'

```

```

stop_4:
    sbic PINB,7          ;Αν πατηθεί το PB7, ξεκίνα τη μέτρηση απο
    rjmp clear          ;την αρχή
;Όσο ο διακόπτης είναι 1
    sbis PINB,0          ;συνέχισε τη μετρηση σου
    rjmp stop_4
    rjmp loopp

```

```

one_hour:
    ldi r29, '0'
    ldi r28, '0'
    ldi r27, '0'
    ldi r26, '0'

```

```

stop_5:
    sbic PINB,7          ;Αν πατηθεί το PB7, ξεκίνα τη μέτρηση απο
    rjmp clear          ;την αρχή
;Όσο ο διακόπτης είναι 1
    sbis PINB,0          ;συνέχισε τη μετρηση σου
    rjmp stop_5
    rjmp loopp

```

;ρουτίνα αρχικοποίησης και ρυθμίσεων LCD

```

lcd_init:
    ldi r24 ,40
    ldi r25 ,0
    rcall wait_msec
    ldi r24 ,0x30
    out PORTD ,r24
    sbi PORTD ,PD3
    cbi PORTD ,PD3
    ldi r24 ,39
    ldi r25 ,0
    rcall wait_usec
    ldi r24 ,0x30
    out PORTD ,r24
    sbi PORTD ,PD3
    cbi PORTD ,PD3
    ldi r24 ,39
    ldi r25 ,0
    rcall wait_usec
    ldi r24 ,0x20
    out PORTD ,r24
    sbi PORTD ,PD3
    cbi PORTD ,PD3
    ldi r24 ,39
    ldi r25 ,0
    rcall wait_usec
    ldi r24 ,0x28
    rcall lcd_command
    ldi r24 ,0x0c
    rcall lcd_command
    ldi r24 ,0x01
    rcall lcd_command
    ldi r24 ,low(1530)
    ldi r25 ,high(1530)
    rcall wait_usec
    ldi r24 ,0x06
    rcall lcd_command
    ret

```

;ρουτίνα αποστολής ενός byte δεδομένων στην LCD

```
lcd_data:
    sbi PORTD ,PD2
    rcall write_2_nibbles
    ldi r24 ,43
    ldi r25 ,0
    rcall wait_usec
    ret
```

;ρουτίνα αποστολής μιας εντολής στην LCD

```
lcd_command:
    cbi PORTD ,PD2
    rcall write_2_nibbles
    ldi r24 ,39
    ldi r25 ,0
    rcall wait_usec
    ret
```

;ρουτίνα αποστολής ενός byte στην LCD

```
write_2_nibbles:
    push r24
    in r25 ,PIND
    andi r25 ,0x0f
    andi r24 ,0xf0
    add r24 ,r25
    out PORTD ,r24
    sbi PORTD ,PD3
    cbi PORTD ,PD3
    pop r24
    swap r24
    andi r24 ,0xf0
    add r24 ,r25
    out PORTD ,r24
    sbi PORTD ,PD3
    cbi PORTD ,PD3
    ret
```

;Ρουτίνες χρονοκαθυστέρησης

```
wait_msec:
    push r24
    push r25
    ldi r24 , low(998)
    ldi r25 , high(998)
    rcall wait_usec
    pop r25
    pop r24
    sbiw r24 , 1
    brne wait_msec
    ret
```

```
wait_usec:
    sbiw r24 ,1
    nop
    nop
    nop
    nop
    brne wait_usec
    ret
```

Πρόγραμμα σε C

```
#define F_CPU 8000000UL
#include <avr/io.h>
#include <util/delay.h>
void lcd_init (void);
void write_2_nibbles(char);
void lcd_data(char);
void lcd_command(char);
void main (void){
    DDRD=0xfc;
    DDRB=0x00;
    char min_dec='0',min_mon='0',sec_dec='0',sec_mon='0';
    while(1){
        while((PINB & 0x01)==0){
            if((PINB & 0x80)==128){
                min_dec='0',min_mon='0',sec_dec='0',sec_mon='0';
                lcd_init(); //Initiating LCD
                lcd_data(min_dec); //Print min_dec
                lcd_data(min_mon); //Print min_mon
                lcd_data('M'); //Print 'M'
                lcd_data('I'); //Print 'I'
                lcd_data('N'); //Print 'N'
                lcd_data(':'); //Print ':'
                lcd_data(sec_dec); //Print sec_dec
                lcd_data(sec_mon); //Print sec_mon
                lcd_data('S'); //Print 'S'
                lcd_data('E'); //Print 'E'
                lcd_data('C'); //Print 'C'
            }
        }
        lcd_init(); //Initiating LCD
        lcd_data(min_dec); //Print min_dec
        lcd_data(min_mon); //Print min_mon
        lcd_data('M'); //Print 'M'
        lcd_data('I'); //Print 'I'
        lcd_data('N'); //Print 'N'
        lcd_data(':'); //Print ':'
        lcd_data(sec_dec); //Print sec_dec
        lcd_data(sec_mon); //Print sec_mon
        lcd_data('S'); //Print 'S'
        lcd_data('E'); //Print 'E'
        lcd_data('C'); //Print 'C'
        _delay_ms(1000); //delay 1sec
        if(sec_mon=='9'){
            if(sec_dec=='5'){
                if(min_mon=='9'){
                    if(min_dec=='5'){
                        min_dec='0';
                        min_mon='0';
                        sec_dec='0';
                        sec_mon='0';
                    }
                }
            }
        }
        else{
            min_dec++;
            min_mon='0';
            sec_dec='0';
            sec_mon='0';
        }
    }
}
```

```

        else{
            min_mon++;
            sec_mon='0';
            sec_dec='0';
        }
    }
    else{
        sec_dec++;
        sec_mon='0';
    }
}
else{
    sec_mon++;
}
}

}

void write_2_nibbles(char x){
    char x2;
    char y=PIND & 0x0f;
    char x1=x & 0xf0;
    x1=x1+y;
    PORTD=x1;
    PORTD=PORTD | 0x08;
    PORTD=PORTD & 0xf7;
    x2=x<<4 ;
    x=x>>4;
    x=x|x2;
    x=x & 0xf0;
    PORTD=x+y;
    PORTD=PORTD | 0x08;
    PORTD=PORTD & 0xf7;
}

void lcd_data(char x){
    PORTD=PORTD | 0x04;
    write_2_nibbles(x);
    _delay_us(43);
}

void lcd_command(char x){
    PORTD=PORTD & (0xfb);
    write_2_nibbles(x);
    _delay_us(39);
}

void lcd_init (void){
    _delay_ms(40);
    PORTD=0x30;
    PORTD=PORTD | 0x08;
    PORTD=PORTD & 0xf7;
    _delay_us(39);
    PORTD=0x30;
    PORTD=PORTD | 0x08;
    PORTD=PORTD & 0xf7;
    _delay_us(39);
    PORTD=0x20;
    PORTD=PORTD | 0x08;
    PORTD=PORTD & 0xf7;
    _delay_us(39);
    lcd_command(0x28);
    lcd_command(0x0c);
    lcd_command(0x01);
    _delay_us(1530);
    lcd_command(0x06);}

```